

SPOLL - ELEMENTI

DETENZJONI - IMPJEGAT

L-ATT SPOLJATTIV IRID JIGI IDENTIFIKAT



QORTI CIVILI PRIM' AWLA

MHALLEF

ONOR. LORRAINE SCHEMBRI ORLAND
LL.D., M.Jur. (Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.

Seduta ta' nhar it-Tlieta, 30 ta' Ottubru 2018

Kawza Numru : 12

Rikors Guramentat Numru : 582/2015/LSO

Nutar Dottor Michael sive
Michel Dingli (I.D. 287362M)

vs

Avukat Dottor Kevin
Francis Dingli (I.D.
664359M); u Avukat Dottor
Anthony sive Tonio Grech
(I.D. 260360M); u Avukat
Dottor Carmelo sive
Carmel Chircop (I.D.

**35164M); f' isimhom
propriju u bhala membri ta'
Dingli & Dingli Law Firm; u
b' digriet tas-7 ta' April
2016 l-atti gew legittimati f'
isem ta' Mary Rose
Chircop (ID 677558M) u
Kendrick Chircop (ID
163993M) stante l-mewt ta'
Dr Carmelo Chircop fil-mori
tal-kawza.**

II-Qorti,

I. PRELIMINARI.

Rat ir-rikors guramentat tal-attur in-Nutar Dottor Michael sive Michel Dingli datat 15 ta' Gunju 2015 fejn ikkonferma:-

RAGUNI TAT-TALBA

Illi l-attur ilu jifforma parti b'access liberu u pussess tal-ufficini ta' "Dingli & Dingli Law Firm" u b'dak kollu hemm kontenut, ghal snin twal;

Illi fil-15 ta' Mejju 2015 l-attur gie mkecci minn dawn l-ufficini kif konfermat fis-16 ta' Mejju 2015, u fit-18 ta' Mejju 2015 l-attur gie sahansitra mhedded sabiex ma jersaqx aktar lejn dawk l-ufficini ta' "Dingli & Dingli Law Firm" u cioe` l-hames appartamenti u cioe` erba' appartamenti kontigwi kollha fuq l-istess tieni sular mil-livell tat-triq u interkonessi li qeghdin kollha Triq Nofsinhar il-Belt Valletta

u li huma principalment accessibbli minn dak internament markat bin-numru tnejn (2) fil-blokk bin-numru tmintax (principalment accessibbli ghax il-*burglar alarm* hemm qieghda u minn hemm jidhol u johrog kulhadd) bit-tliet appartamenti kontigwi l-ohra jkunu dak numru tnejn (2) fit-tieni sular mil-livell fil-blokka ta' appartamenti bl-entratura bin-numru tlettax (13) fi Triq Nofsinhar, Valletta, dak l-appartament li jikkomprendi z-zewg appartamenti internament markati bin-numru wiehed ittra A (1a) u bin-numru wiehed ittra B (1b) fit-tieni sular mil-livell tat-triq fil-blokka ta' appartamenti bl-entratura bin-numru hmistax (15), fi Triq Nofsinhar il-Belt Valletta, u dak l-appartament numru tnejn (2) fit-tieni sular mil-livell tat-triq fil-blokka ta' appartamenti bl-entratura fin-numru wiehed u ghoxrin (21) f'South Street Valletta; parti l-appartament numru wiehed (1) fl-ewwel sular mil-livell tat-triq fil-blokka ta' appartamenti bl-entratura fin-numru wiehed u ghoxrin (21) fi Triq Nofsinhar il-Belt Valletta, liema appartament għandu ukoll access dirett għal fuq Triq Nofsinhar minn barra mill-partijiet komuni; fil-kmamar tal-bejt tal-blokk bin-numru 18 f'South Street Valletta fejn id-ditta zzomm xi dokumenti, *files* u oggetti ohra; u fl-ufficcju bin-numru 20, office 5, Triq ir-Repubblika, Valletta, fejn id-ditta zzomm xi dokumenti, *files* u oggetti ohra;

Illi l-konvenuti taw *portable hard drive* lill-Avukat Mizzi sabiex din tingħata lill-attur liema *portable hard drive* apparentament kienet tikkontjeni dik id-data purament nutarili tal-attur u l-attur ma hux f'pozizzjoni jikkonferma l-interita u genwinita tal-kontenut tagħha;

Illi fit-23 ta' Mejju 2015, l-attur inghata access limitat ghall-parti mill-ufficju minnu gja okkupat u huwa ha l-pussess ta' xi atti tieghu, registri tieghu u dawk tan-Nutara li tagħhom l-attur huwa konservatur fosthom tan-Nutar FX Dingli u xi oggetti personali li kienu jinsabu fuq l-iskrivanija minnu gia okkupata u dan fil-prezenza tal-konvenuti, izda l-attur ma inghata l-ebda access liberu u pussess għal bqijs tal-ufficini u l-kontenut tagħhom, anzi gie mcaħħad għal tali access u pussess u ma jistax jaccedi aktar għal dawn l-ufficini u l-kontenut tagħhom liema access u pussess huwa kien igawdi sa ftit granet qabel;

Illi dan kollu sar mingħajr il-kunsens tal-attur u dan l-agir tal-konvenuti jammonta ghall-spoll ricenti u privelleggjat;

Illi għalhekk kellha ssir din il-kawza;

TALBIET

Illi jghidu għalhekk il-konvenuti għaliex m'ghandhiex din l-Onorabbi Qorti, prevja kull dikjarazzjoni ohra necessarja u opportuna:

1. Tiddikjara illi l-agir tal-konvenuti kif fuq spjegat jikkostitwixxi spoll għad-dannu tal-attur;

2. Tikkundanna lill-konvenuti biex fi zmien qasir u perentorju li joghgħobha tiffissa din l-Onorabbi Qorti, jirrintegraw lill-attur fil-pussess u jew detenzjoni billi jagħmlu dawk ix-xogħliljet jew azzjonijiet kollha necessarji illi jigu ordnati mill-istess Qorti;

3. Fin-nuqqas tawtorizza lill-attur sabiex jaghmel u jwettaq ix-xogħlijiet ordnati mill-Qorti, b'dan illi l-ispejjez relattivi jibqghu a kariku tal-konvenuti u pagabbli lill-istess attur;

B'rizerva għal kull azzjoni ohra spettanti lill-attur.

Bl-ispejjez, kontra l-konvenuti, inkluz dawk tal-madat ta' deskrizzjoni ppezentat kontestwalment ma' dan ir-rikors guramentat.

Rat li din il-kawza giet appuntata għas-smigh għas-seduta tal-14 ta' Lulju 2015.

Rat ir-risposta tal-intimati kollha in kontestazzjoni għat-talbiet tar-rikorrenti datata 8 ta' Lulju 2015 (fol 16) fejn bil-gurament l-Avukat Kevin Francis Dingli (K.I. 664359M) kkonferma:

1. Preliminarjament, in-nullita' tar-rikors guramentat *stante illi* t-talbiet attrici mhumiex cari u ma jispecifikawx minn xiex allegatament l-attur gie spoljat. It-talbiet attrici, bir-rispett kollu, huma biss firxa ta' xibka sabiex forsi tinqabad xi raguni ta' spoll.
2. Illi bla pregudizzju ghall-premess u, subordinatament ghall-istess ghax it-talbiet attrici mhumiex cari, certament illi din il-Qorti ma tista' qatt tirreintegra lill-attur bhala nutar (ufficjal pubbliku) f'ufficċju legali format minn avukati, ghax tali ordni tkun illegali. Il-kawza hija f'dan is-sens għalhekk ibbazata fuq *causa illecita*.

3. Illi bla pregudizzju ghall-premess it-talbiet attrici, mif huma, mill-ahjar li jista' jkun, bl-aktar mod ampju taghom, in kwantu huma diretti kontra l-intimati "bhala membri ta' Dingli & Dingli Law Firm" huma infondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jigu rigettati bl-ispejjes u dan *stante* li "Dingli & Dingli Law Firm", bhala tali, ma tista' qatt tagħmel xi haga li biha tispolja lil xi hadd billi, minnu innifsu, att spoljattiv jista' jigi kommess biss minn persuni fizici u mhux minn persuni legali.

4. Illi bla pregudizzju ghall-premess, l-istess talbiet attrici, mif huma hawn ukoll mill-ahjar li jista' jkun, bl-aktar mod ampju tagħhom, in kwantu, din id-darba huma diretti kontra l-esponenti personalment, għandhom ukoll jigu rigettati bl-ispejjes kontra l-attur. L-esponenti, fil-kapacita` tagħhom personali, għandhom jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju *stante* li personalment huma ma għamlu xejn li permezz tieghu jista' jigi vantat l-att li bih l-attur seta' gie spoljat minn xi haga. Fil-fatt in kwantu l-istess talbiet huma diretti kontra it-tlett avukati fil-kapacita` tagħhom personali, anke minn qari tal-istess rikors guramentat, johrog bic-car illi huma ma għamlu xejn li jista' jekwivali, legalment, għal xi att spoljattiv. Illi kif gie dejjem ritenut fil-gurisprudenza nostrana, sabiex azzjoni ta' spoll tista' tissussisti jridu jigu sodisfatti tlett elementi kumulattivi u cie` [1] il-pussess *da parte* tal-attur (*possidesse*), [2] illi l-azzjoni spoljattiva li tkun saret tkun grat bil-mohbi jew kontra l-volonta tal-attur (*spoljatumfuisse*), u [3] illi l-azzjoni tkun giet ezercitata fi zmien xahrejn mill-allegat att spoljattiv (*infra bimestre deduxisse*). Fil-fatt meta wieħed jaapplika dawn it-tlett elementi ghall-kaz in kwistjoni jsib li potenzjalment jista' jigi konsidrat sodisfatt l-ahhar element *stante* li l-attur ezercita

I-azzjoni tieghu fi zmien xahrejn minn meta waqaf jattendi fl-ufficcju. Iz-zewg elementi l-ohra ma jissusistux.

5. Jigi, pero` sottolineat partikolarment illi l-element importanti (u forsi l-aktar importanti) u cioe` li l-esponenti ghamlu li ghamlu bil-mohbi jew kontra l-volonta' tal-attur assolutament ma tezistix - bizzejed wiehed jagħmel riferenza, f' dan ir-rigward ukoll partikolarment ghall-ahhar parti tal-paragrafu 14, paragrafi 16 u 18, fost ohrajn tal-att promotur innifsu. Meta telaq mill-ufficcju l-attur, telaq bl-intendiment bejn il-partijiet li huwa ma kienx ser jerga' jirritorna. Isegwi għalhekk illi l-elementi necessarji għas-success ta' kawza ta' spoll ma jezistux u l-esponenti ma spoljawx lill-attur minn xejn.

6. Illi mingħajr pregudizzju u subordinatament ghall-premess, kwalunkwe pussess li seta' kellu l-attur kien marbut u kondizzjonat mar-relazzjoni lavorattiva illi kienet tezisti bejn il-partijiet, liema relazzjoni intemmet fil-15 ta' Mejju 2015 u għaldaqstant it-talbiet tar-rikorrenti ma jistghux jissussistu u għandhom jigu michuda bl-ispejjes. Jigi rilevat illi l-attur, bhal kull persuna ohra li tahdem u tagħmel parti mill-ufficcju "Dingli & Dingli Law Firm", kellu biss uzu ta' l-ufficcju. Dan l-uzu ma kienx esklussiv għalihi. Certament l-attur qatt ma kellu pussess tal-ambjenti tal-imsemmi ufficcju *stante* li tali pussess huwa ta' "Dingli & Dingli Law Firm". Għaldaqstant ir-rekwizit tal-pussess rikjest mil-ligi ma jissussistix.

7. Illi bla pregudizzju ghall-premess u biex possibilment tigi koperta via ohra tal-azzjoni attrici, fl-eventwalita` ghax kif inghad, fl-ewwel eccezzjoni, it-talbiet attrici mhumiex

cari, illi r-rikorrent qed jallega li gie spoljat minn xi sehem mill-*partnership* "Dingli & Dingli Law Firm", l-azzjoni attrici ma tistax treggi. Il-kuncett legali ta' spoll huwa marbut ma' spoll ta' hwejjeg u ghaldaqstant ma jinkwadrax ruhu fil-kaz in kwistjoni. Spoll minn xi sehem f' persuna legali ma tezistix f'ghajnejn il-ligi. Jerga' jigi enfazizzat illi meta l-attur mar u garr l-affarijiet tieghu mill-ufficcju ta' "Dingli & Dingli Law Firm", attwalment, huwa ha l-*files* notarili kollha, kemm fizici kif ukoll elettronici, mill-ufficcju ta' "Dingli & Dingli Law Firm". Prrezentement li baqa' fl-istess ufficcju huwa kollox projeta' ta' "Dingli & Dingli Law Firm". *In tutta kjarezza* għandu jigi notat ukoll illi l-attur, bhala nutar, u għalhekk ufficjal pubbliku, la kien, la hu u lanqas jiista' jkun imsieheb (*partner*) ma' l-intimati, li huwa grupp ta' avukati. Huwa prekluz ghall-attur li jkollu pretensjoni legali ta' shubija (*partnership*) ma' avukati.

8. Għalhekk it-talbiet rikorrenti għandhom jigu michuda bl-ispejjeż.

9. Salv kontestazzjoni ulterjuri skont il-ligi

Rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiem din il-Qorti hekk presjeduta fejn fis-seduta tat-Tlieta 29 ta' Settembru 2015 fejn meta ssejħet il-kawza deħru l-partijiet assistiti. Id-difensuri tal-partijiet trattaw l-ewwel eccezzjoni, liema trattazzjoni giet registrata fuq is-sistema eletronika. Il-Qorti semghet it-trattazzjoni. Il-kawza giet differita ghall-sentenza *in parte* għas-26 ta' Novembru 2015 fid-9:30a.m.

Rat il-verbal tas-seduta tal-Hamis, 26 ta' Novembru 2015 fejn meta ssejħet il-kawza deher l-attur assistit minn Dr

John Victor Mizzi u Dr Joseph Schembri ghall-konvenuti, Dr Tonio Grech prezenti fl-Awla. Inqrat sentenza *in parte* fejn il-Qorti ddecidiet :

"Illi ghalhekk ghal dawn il-motivi, din il-Qorti, taqta' u tiddeciedi, billi tichad l-ewwel eccezzjoni sollevata u tordna l-prosegwiment tal-kawza."

Il-Qorti talbet lid-difensur tar-rikorrent sabiex jispecifika fiex bhala ambjenti fizici qed jitlob li jigi reintegrat fl-istess pussess ir-rikorrent. Dr John V Mizzi specifika li inkwantu l-ufficini okkupati minn Dingli & Dingli Law Firm. Il-kawza giet differita ghall-provi 'viva voce' tal-attur ghall-11 ta' Frar 2016 f'12:40p.m.

Rat ir-rikors tan-Nutar Dottor Michael sive Michel Dingli datat 15 ta' Marzu 2016 a fol 94 tal-process fejn talab lill-Qorti joghgobha tordna t-trasfuzzjoni tal-gudizzju fil-persuna ta' Mary Rose Chircop (ID 677558M) u ta' Kendrick Chircop (ID 163993M) sabiex tissokta l-kawza minflokk il-parti l-mejta l-imsemmi konvenut Avukat Dottor Carmelo sive Carmel Chircop, u dan taht kull provvediment opportun li joghgobha tordna din il-Qorti; u l-Qorti, wara li rat ir-risposta, laqghet it-talba u ordnat li l-atti jigu legittimati f' isem Mary Rose Chircop u Kendrick Chircop ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi, u ordnat il-korrezzjonijiet kollha mehtiega; dan kif jidher bid-digriet moghti fis-7 ta' April 2016 a fol 103 tal-process.

Rat in-nota tal-osservazzjonijiet tan-Nutar Dottor Michael sive Michel Dingli (ID 287362M) datata 30 ta' Jannar 2018 a fol 286 tal-process.

Rat in-nota ta' sottomissionijiet tal-intimati kollha in kontestazzjoni għat-talbiet tar-rikorrenti datata 13 ta' April 2018 a fol 313 tal-process.

Rat il-verbal tas-seduta tal-Hamis, 26 ta' April 2018 fejn meta ssejħet il-kawza deħru l-partijiet assistiti. Id-difensuri tal-partijiet iddikjaraw li qed jirrimettu ruhhom għan-noti ta' sottomissionijiet tagħhom u għal provi esebiti. Il-kawza giet differita għas-sentenza għaq-qa' 30 ta' Ottubru 2018 fid-9:30a.m.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti.

II. **KONSIDERAZZJONIJIET**

Illi din hija azzjoni ta' spoll privileggjat fejn ir-rikorrent qed jallega li gie spussessat mill-access u l-godiment li kellu fl-ufficini ta' *Dingli & Dingli Law firm* fejn kien jahdem flimkien mal-intimati. L-intimati laqghu preliminarjament billi qalu li r-rikorrent ma jistax jigi reintegrat bhala nutar fl-ufficju legali format minn avukati, ghax tali ordni tkun illegali; kif ukoll billi att spoljattiv jista' jsir minn persuni fizici mhux minn persuni legali b'hekk it-talbiet in kwantu indirizzati lejn id-ditta huma infondati. Fil-mertu, gie eccepit, li ma sar xejn mill-intimati personalment li jista' jekwivali legalment għal xi att spoljattiv. *Di più*, gie eccepit, li l-ispoll vjolenti u klandestin ma jezistix, u kwalunkwe pussess li kellu r-rikorrent kien marbut mar-relazzjoni lavorattiva li kellu, li ntemmet fil-15 ta' Mejju 2015, għalhekk ma jissussistux l-elementi ta' l-ispoll. Inoltre', gie eccepit, li spoll hu marbut ma' spoll ta' hwejjeg, mhux kif qed jallega r-rikorrent li qed

jallega li gie spoljat minn sehem mill-partnership ta' *Dingli & Dingli Law firm*.

Fatti:

Jirrizulta li originarjament ir-rikorrent kien sieheb fid-ditta legali Dingli & Dingli Law Firm. Minhabba diversi fatturi, fl-2011, inqala' dizgwid mar-rikorrent, fejn hu kien telaq mill-ufficju ghal zmien temporanju u rega' gie ammess jahdem hemm bhala Nutar izda mhux bhala sieheb, kif kien jidher mis-sit web tal-istess Ditta Legali. Jirrizulta li fl-2015, wara li rega' kien hemm kunflitti mar-rikorrent, Dr. Kevin Dingli, wiehed mill-intimati, baghatlu *sms* li gie esebit fil-process a fol 142, fejn infurmah li l-imprieg tieghu mad-ditta gie terminat u li gew infurmati wkoll I-MFSA. In segwitu, b'intervent tal-avukat tar-rikorrent, kienet saret laqgha biex jiftehmu meta r-rikorrent jista' jmur sabiex jiehu l-oggetti li kellu fl-ufficju, u dan sar billi r-rikorrent ha dak mehtieg u dak appartenenti lilu. Izda, r-rikorrent qed jiprocedi bil-kaz in ezami, bl-ilment li hu gie spussestat mill-access, pussess u godiment li kellu tal-ufficini f'Dingli & Dingli Law Firm.

Provi:

Xehed **Michel Dingli** permezz ta' affidavit li qal fl-1992 kien inghaqad mal-avukat Kevin Dingli fl-ufficju f'South Street, u meta kiber ix-xoghol, kien tkabbar l-ufficju u mis-sena 2001, kien dahlu avukati ohrajn bhala siehba fid-Ditta Legali. Spjega li wara li fil-15 ta' Mejju 2015, huwa kien baghat *e-mail* lill-rappresentant tal-MFSA, fejn kien informah li l-iskematika mibghuta flimkien ma' kwestjonarju mill-Avukati tad-Ditta kienet skorretta, l-Avukat Kevin Dingli

kien infurmah li kemm-il darba dik *I-e-mail* kienet intbaghtet minnu, allura kien spicca minn dak *I-ufficcju* u *b'e-mail* ohra ftit sieghat wara I-Avukat Dingli infurmah li hu kellu jivvaka mill-ufficju dik il-gurnata stess. Xehed li kien hemm diskors goff mill-Avukat Tonio Grech li qallu li ma kienx parti mill-ufficju. Fil-fatt, in-Nutar ikkonferma li dakinhar tal-15 ta' Mejju kienet I-ahhar darba li dahal fl-ufficju. Qal li sa dak il-jum li gie spusessat, kellu I-pussess materjali ta' tali ufficini u semma li huwa sab ruhu barra minn dawn I-ufficini fejn kien ilu jahdem u li kien jifforma parti minnhom. Allega wkoll li gie mhedded biex ma jersaqx lejn I-ufficju mill-Avukat Dingli I-ghada waqt li kien ghaddej minn Triq in-Nofsinhar u dan fil-presenza tal-intimati I-ohra.

Qal li wara ma ikkomunikax mal-intimati ghajr *tramite* I-avukat tieghu. Sussegwentement I-Avukat Mizzi inghata *portable hard drive* li kienet tikkontjeni *data files* notarili tieghu u f'gurnata miftehma, cioe', I-23 ta' Mejju 2015 ha haddiema tal-garr fl-ufficju ta' Dingli & Dingli biex igorru ddokumenti nutarili tieghu u dokumenti marbuta mal-professjoni tieghu kif ukoll oggetti personali. Dakinhar ma kellux acess liberu ghall-ambjenti tad-Ditta ghajr ghall-access mill-bieb ta' barra tal-ufficju 18/2 South Street Valletta sal-ufficju li kien juza.

Xehed li sa dakinhar li gie spusessat kellu I-pussess materjali u miftuh tal-ufficni ta' Dingli & Dingli u I-kontenut tagħhom ghajr għal dawk I-oggetti purament personali tannies li kienu involuti jew impiegati hemm.

Xehdet **Charlotte Schembri** permezz ta' affidavit (fol 22) li qalet fit-18 ta' Mejju 2015 kienet miexja man-Nutar Dingli fi

triq Nofsinhar il-Belt, meta kien hemm l-Avukat Kevin Dingli flimkien ma' avukati ohra, li beda jghajjat man-Nutar u heddu biex ma jersqax iktar l'hemm.

Ersilia Camilleri xehdet (fol 107-115)¹ u qalet li hi segretarja ma' Dingli & Dingli u ilha tahdem hemm 27 sena. Qalet li l-attur kien dahal bhala *partner* wara li dahlet hi 27 sena ilu, u xi hames sinin ilu, kien hemm dizgwid u ma baqax socju, u fil-website bdiet tarah jidher bhala Nutar. Qalet li ghalhekk sussegwentement kien jagħmel xogħol ta' nutar u xi xogħol relatat ma' *shipping*. Semmiet li *files* kulhadd seta' jarahom, u f'xi drabi meta Dr. Kevin kien ikun imsiefer gieli rreferiet għan-Nutar Michel Dingli. Mistoqsija dwar is-safe fl-ufficju qalet li ma tafx min għandu access għalihi. Rigward ic-cheque *book* qalet, li n-Nutar Michel Dingli gieli ffirmah anke f'dawn l-ahħar hames snin. Qalet li tiftakar li n-Nutar Michel Dingli kien għamel xahrejn ma jersaqx l-ufficju izda ma tiftakarx jekk kienx fl-2011. Qalet li gieli rrikorrew ghall-affarijiet ta' amministarzzjoni għand in-Nutar fl-assenza ta' Dr. Kevin u ta' Dr. Tonio, anke fl-2015.

Marie Clare Borg xehdet (fol116-118)² u qalet li hi tahdem bhala segretarja ma' Dingli & Dingli, u ilha hemm ghaxar snin. Qalet li n-Nutar Michel Dingli kien wieħed mis-superjuri tagħha u wieħed mill-partners sa dan l-ahħar meta ma baqax jattendi l-ufficju. Qalet li n-Nutar kellu ufficju tieghu, izda sa fejn taf hi kien jidhol fil-postijiet l-ohra tal-ufficju wkoll. Qalet tiftakar li n-Nutar Michel Dingli assenta ruhu għal xi zmien mill-ufficju izda ma tafx tindika meta. Qalet, li *print outs*, *typing* u xogħol amministrattiv baqqħet tagħmel lin-Nutar Dingli.

¹ Seduta tad-19 ta' April 2016.

² Seduta tad-19 ta' April 2016.

II-PL Josette Attard xehdet (fol 119-122)³ u qalet li hi Prokuratur Legali ma' Dingli & Dingli mill-1999. Qalet li n-Nutar Dingli kien socju u nutar, izda mbagħad spicca minn socju u baqa' jipprattika ta' Nutar biss. Kellu access għal kullimkien. Qalet li darba f'nofs Mejju 2015, kienet diehla l-ufficju u Itaqghet man-Nutar Michel Dingli u nfurmaha li m'ghadux jahdem magħhom u kienet ixxukjata. Dr Kevin Dingli ra lin-Nutar miexi ma' Charlotte Schembri u qallu biex ma jersaqx lejn l-ufficcju.

In **kontro-ezami** xehdet li tiftakar li kien hemm zmien meta n-Nutar ma kienx jidhol fl-ufficċju snin qabel u meta dahal kien jahdem ta' Nutar.

Therese McKay xehdet (fol 126-127)⁴ u qalet li tahdem bhala segretarja ma' Dingli & Dingli u ilha tahdem hemm minn Lulju 2013, u kienet segretarja ma' Dr. Carmel Chircop, izda taf lil Dr. Michel Dingli, u kien jidhol kullimkien fl-ufficini ta' Dingli & Dingli.

Gabriella Dingli xehdet (fol 128-131)⁵ qalet li hi l-accountant ta' Dingli & Dingli u ilha f'din il-kariga mill-1995. Lil Michel Dingli tafu bhala Nutar.

Edith Sciberras xehdet (fol 135-140)⁶ li kienet tahdem ma' Dingli & Dingli mill-5 ta' Gunju 1995 sad-9 ta' Gunju 2016. Qalet li taf lil Michel Dingli bhala *partner* hemmhekk u kien imur fejn irid fl-ufficini, fis-sens li kellu access għal kullimkien. Qalet li tiftakar li meta kien ikun hemm il-meetings l-ufficju kienu jiltaqgħu Dr. Kevin, Dr. Tonio, Dr.

³ Seduta tad-19 ta' April 2016.

⁴ Seduta tat-2 ta' Gunju 2016.

⁵ Seduta tat-2 ta' Gunju 2016.

⁶ Seduta tat-18 ta' Ottubru 2016.

Michel u Dr. Carmel Chircop. Access ghal-*internet banking* kellhom Dr. Tonio, Dr. Michel u Dr. Kevin.

In-Nutar Michel Dingli xehed in ezami u **kontro-ezami** (fol 141a-j)⁷ u qal li hu kien involut hafna f'Dingli & Dingli bhala nutar u anke f'affarijirt marittimi. Mistoqsi illum hu għadux barra mill-ufficju, qal li iva. Meta mar darba l-ufficju gabar hwejgu u l-karti kollha tieghu u l-frames ta' nutar. Mistoqsi rigward, il-computer qal li dak għadu l-ufficju, għandu kopja tal-atti notarili li kien hemm fil-komputer izda mhijiex kopja kompleta. Qal li kellu pussess tal-ufficini daqs u flimkien mal-intimati. Qal li dakinh tal-15 ta' Mejju kien l-ahhar gurnata li kien l-ufficju u rcieva messaggi ohrajn. Rega' afferma l-incident tat-18 ta' Mejju 2015 meta qal li Dr. Kevin Dingli heddu. Qal li hu ma jafx ghaliex Dr. Kevin Dingli kien bagħatlu l-ewwel *sms*. Qal li meta dahal ma' Dingli & Dingli kien nutar, u nutar għadu. Ikkonferma Dok MX1, *sms* mibghuta minn Dr Kevin Dingli.

In kontro-ezami qal (fol 210-219)⁸ qal li kien hu li qabbar lin-nies tal-garr. Qal li baqalu pataflun karti fl-ufficcju. Ma nghatawlux il-*files* kollha. Ma setax jghid jekk fadallux *files* li jiehu. Qal li l-*sms* li esebixxa kien l-ewwel li rcieva izda kien rcieva *e-mails*. Qal li rcieva messaggi fil-15 ta' Mejju 2015. Qal li qabel ikkomunika mal-MFSA ma kienx informa lill-intimati. L-Avukat Kevin Dingli kien imsiefer u bghatlu *e-mail* minn Ruma. Qal li kien hemm diskussjonjoet li kien ilhom għaddejjin fejn ta l-kelma lill-Avukat Dingli li ma kienx isib problema biex jahdem ta' Avukat hu wkoll jekk ikun hemm il-bzonn. Qal li f'kaz li Dingli & Dingli jiccaqalqu minn hemm, jekk jibqax isostni t-talba tieghu, qal li hu t-talba tieghu hi li jigi reintegrati fil-proprijetà` mobbli u

⁷ Seduta tat-8 ta' Novembru 2016.

⁸ Seduta tat-12 ta' Jannar 2017.

immobbbli, ghalhekk jibqa' jsostni l-pretensjoni tieghu. Mistoqsi jafx li l-ufficju li kien ta' Dr. Chircop f'Republic Street, qed jintuza bhala arkivju qal li iva. Qal li fil-professjoni ta' nutar kien jinkorpora socjetajiet u jaghmel affarijiet ta' *due diligence* li għandhom x'jaqsmu mal-professjoni ta' nutar.

Dr. Kevin Dingli xehed (fol 214-219)⁹ u qal li wara` interpellanza dwar qsim tal-profitti, esebixxa Dok KFD1, r-risposta, u proprju f'dan id-dokument jidher li m'ghad hemm l-ebda konnessjoni bejn l-avukat sottoskrift u n-Nutar Michel Dingli b'effett mill-15 ta' Mejju 2015. Esebixxa wkoll Dok KFD2, li juri l-ftiehim lavorattiv li n-Nutar Dingli kellu mad-ditta legali gie tterminat. Spjega li kien sar diskors, li n-Nutar Dingli kellu jaqleb il-professjoni għal dik ta' avukat. Semma li kien hemm dizgwid kbir fl-2011, peress li n-Nutar Dingli kien qabad ma' nies fl-ufficju u anke bikka lis-segretarji, u kellhom problemi dwar *processor* ta' struzzjonijiet mill-Bank, u anke mad-Dipartimenti, anke peress li dak iz-zmen in-Nutar Dingli kien għaddej minn zmien hazin. Semma li kien f'April 2011 li Michel Dingli kien telaq 'il barra, izda sussegwentement kien rega' dahal wara li hadu parir mingħand Deloitte anke għal ragunijiet finanzjarji. Spjega li sussegwentement fl-2013, kien dahal bhala *partner* Dr. Carmel Chircop. Semma li kellhom relazzjoni ma' DG Fiduciary Ltd. li kienet tagħmel xogħol ta' *accounting*, kien rega' sar kliem u qbil sabiex in-Nutar Dingli jaqleb għal avukat. Spjega li meta hu kien imsiefer kien ircieva e-mail mingħand Dr. Chircop li esebiha bhala Dok KFD6K. Sussegwentement qal li meta qal lin-Nutar Michel Dingli biex jitlaq mill-ufficju, hu telaq. Mistoqsi n-Nutar Michel Dingli kienx talab jiehu affarijiet qal, li le hu kien talab file u prokura minhabba xi klijenti tad-ditta.

⁹ Seduta tat-12 ta' Jannar 2017.

Hu xehed ulterjorment (fol 261-263)¹⁰ u esebixxa Dok KFD7, kopja tad-declaration for purpose of notification, u Dok KFD8, fejn jidher li Michel Dingli baqa' bhala nutar.

Dr. Tonio Grech xehed (fol 264-267)¹¹ u kkonferma li kien inqala dizgiwd fl-2011 man-Nutar Michel Dingli u kienu tkellmu u Itaqghu I-Excelsior, u wera x-xewqa li jerga' jidhol *partner* magħhom. Semma wkoll li kien hemm partnership agreement fejn kien hemm miktub li n-nutar kellu jibdel il-warrant ma' dak ta' avukat. Spjega li fil-15 ta' Mejju 2015 Dr. Kevin kien mar Ruma u fis-16 ta' Mejju 2015 bagħat *sms* lin-nutar li hu esebixxa, u wara li ddiskutew is-sitwazzjoni kitbu lill-MFSA, u sussegwentement fuq talba ta' Dr. John Mizzi l-avukat ta' Dr. Michel, itaqghu u ftehma sabiex in-nutar jigi u jiehu l-*files* tieghu. Qal li meta n-Nutar gie biex ha l-affarijet ma kien hemm l-ebda vjolenza jew klandestinita`.

Hu xehed ulterjorment (fol 277-283)¹² u qal li għal-laqghat kienu jattendu hu, Dr. Kevin, u Dr. Carmel Chircop u xi drabi n-Nutar Dingli. Qal li n-Nutar Dingli kien telaq l-ewwel darba fl-2011. Qal li bejn il-2011 sal-2015, in-Nutar baqa' bhala nutar, ma qalibx għal avukat, u b'hekk ma setax jigi inkluz bhala *partner*. Inoltre` n-nutar kien jitlaq qabel il-hin ma jarax *e-mails* fil-weekend, u jaqbad man-nies, u semma li l-imgieba tieghu ma kinitx denja ta' *partner*. Qal li t-titulari tal-ufficju hu Dr. Kevin Dingli.

Dr. Lorna Mifsud Cachia xehdet (fol 270-273)¹³ qalet li ilha impiegata bhala *senior associate* mill-1 ta' Jannar

¹⁰ Seduta tas-6 ta' April 2017.

¹¹ Seduta tas-6 ta' April 2017.

¹² Seduta tal-5 ta' Ottubru 2017.

¹³ Seduta tat-23 ta' Mejju 2017.

2007, u lin-Nutar Dingli kienet tarah kuljum. Rigward I-e-mail Dok LMC1 din kienet ikkupjata lill-associates I-ohra kollha, u I-e-mail kienet tghid li n-Nutar Michel Dingli kien ser jerga' jirritorna I-ufficju u li kull problema fil-kors tax-xogħol kellha tigi referuta lil Dr. Kevin Dingli. Semmiet li f'okkazjoni wahda, kienet semghet lin-Nutar Dingli jghid li Dr. Kevin Dingli kien għamillu hafna hsara professjonal u li serqu u hi kienet marret tghid dan eventwalment lil Dr. Kevin. Semmiet ukoll, li Dr. Michel Dingli kien dejjem jitlaq qabilhom mill-ufficju anke wara I-e-mail Dok LMC1.

L-Eredi tal-Avukat Dr Carmel Chircop legittimati f'dawn I-atti b'Digriet ta' din il-Qorti tas-7 ta' April 2016.

Illi jirrizulta manifest li l-eredi imsemmija ma kienux involuti fil-vertenza fid-data tal-allegat att spoljattiv. Madanakollu d-Ditta Legali hija wkoll ccitata f'dawn il-proceduri u huma jitqiesu li dahħlu fid-drittijiet u fir-responsabbilitajiet tal-awtur tagħhom, inkluz dawk naxxenti minn sehemu mid-Ditta u l-posizzjoni tieghu ta' socju.

Għalhekk in kwantu li l-mira tal-azzjoni ta' spoll hija r-reintegrazzjoni fil-pussess, ma jistghux jigu liberati mill-osservanza tal-gudizzju kif qed jippretendu, billi f'kaz li jigu akkolti t-talbiet tar-riorrent, huma wkoll, bhala successuri fit-titlu tas-socju fid-Ditta, jkollhom iwettqu r-ripristinar mitlub.

Kunsiderazzjonijiet ta' Dritt:

Illi l-azzjoni odjerna hija wahda ta' spoll *ai termini* tal-artikolu 535 tal-kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta. L-azzjoni

qed tigi esperita kontra persuni fizici kif ukoll kontrihom bhala membri ta' ditta professjoni.

Illi l-principji generali li jsawru l-azzjoni ta' spoll privileggjat huma assodati fil-gurisprudenza tagħna.

Illi skont l-istess artikolu, u a bazi ta' gurisprudenza kostanti huwa rispaut li l-element vitali ta' din l-azzjoni li l-attur jehtieglu jiprova huma s-segwenti.

(i) *Possedisse*

(ii) *Spoliatum fuisse*

(iii) *Infra bimestre deduxisse*

Illi dawn il-principji gew ribaditi f' diversi sentenzi fosthom **“Margherita Fenech vs Pawlu Zammit”** (12-4-1958, Vol.XLII D.11.973); **“Caterina armia Galea vs Joseph Vella”** (23-6-1965 per Onor. Eduardo Magri) u f’ **“Joseph Vella pro et noe vs Salvu Micallef”** (30-4-1991 JSP).

Illi fuq l-iskorta tal-gurisprudenza kostanti jirrizulta li “materja ta’ din l-azzjoni, ma tagħix lok ghall-ebda indagini ohra barra dik li tistabilixxi: (a) il-fatt tal-pussess/detenzjoni u (b) il-fatt tal-ispoll..... stante li din l-indagini hija wahda limitatissima rigoruza u skarna.” (**“Carlo sive Charles Cardona et vs Francesco Tabone”** - A.C. 9 ta’ Marzu 1992). F’dan l-istess kaz, intqal ukoll li biex tirnexxi l-azzjoni ta’ spoll mhux mehtieg xi *animus spoliandi*.

Illi ghalhekk fil-fatt inghad illi “*din l-azzjoni ta’ spoll hija koncepita bhala azzjoni rapida u effikaci ghall-iskop li ma thalli lil hadd jiddisturba stat ta’ fatt, arbitrarjament u hija ntiza unikament biex igieghel lill-konvenut li jerga’ jqieghed il-haga fl-istat li kienet qabel ma ddisturbaha, u daqshekk biss, kif ighid bl-iktar mod car l-artikolu 791(1) Kap 12, li sfortunatament jigi hafna drabi injorat.*”

Illi f’dan il-kuntest il-pussess mehtieg huwa dak materjali u “*de facto*” tant li gie ritenut ukoll li:

“*Hu maghruf illi l-pussess mehtieg hu dak materjali u ‘de facto’; ikun x’ikun, u mhux mehtieg il-prova li l-attur għandu dritt ta’ proprjeta` jew ta’ servitu` fuq il-haga li minnha huwa gie spoljat bi vjolenza jew klandestinament. Anzi, hemm ir-rekwizit tal-pussess anki meta dak li hu spoljat għandu semplici detenzjoni.* (**Kaptan Stefano Xuereb vs Nobbli Charles Sant Fournier** – (A.C. 12 ta’ Dicembru 1952); ghalkemm tali pussess m’ghandux ikun inekwivoku, anzi għandu jirrizulta li huwa manifest u dan fihi innifsu huwa stat ta’ fatt **“Gio Maria Tonna vs Giuseppi Maria Tonna”** – (P.A. 21 ta’ Frar 1983) u **“Marthese Borg vs George Borg”** – (25 ta’ Frar 1983); u mhux wiehed ta’ mera tolleranza **“Joseph Vella Gatt nomine vs Joseph Camilleri”** – A.C. 26 ta’ Jannar 1996). Jinsab ukoll ritenut għar-rigward tal-element tal-pussess li “*All’attore in reintegrazione e’ sufficiente per la sua azione un possesso qualunque o detenzione..*” (**Camilleri vs Agius** P.A. 20 ta’ Ottubru 1882)

Illi fil-fatt, kull pussess huwa ammess, benche` ippruvat, huwa protett tant li f’din l-azzjoni l-ligi ma tirrikjedix il-prova

tal-legittimita` tal-pusess tal-persuna turbata, u takkorda r-reintegrazzjoni anki kontra l-possessuri *in mala fede* u kontra l-istess proprietarju tal-haga li tagħha jkun hemm pretensjoni li gie kommess l-ispoll. (“**Saverio Farrugia vs Eugenio Borg**” P.A. 31 ta’ Marzu 1952).

Illi gie ritenut fil-kaz “**Delia vs Schembri**”, P.A. – 4 ta’ Frar 1958,

“L-azzjoni ta’ spoll isservi biex tipprotegi l-pusess ikun x’ikun..... u gie deciz kemm-il darba li tapplika ukoll għat-tutela tal-kwazi pussess tad-drittijiet reali u hija inerenti ghall-fatt ta’ min b’awtorita` privata ikun għamel għad-dannu ta’ terza persuna atti li ghalkemm jista’ jkollu dritt għalih ma jistax jesercitah mingħajr l-intervent tal-Qorti.” (Ara wkoll “**Francis Grogan et vs Shawn Scerri et**”, P.A. deciza fit-2 ta’ Dicembru 2004).

F’dan l-istess kaz, **Grogan et vs Scerri et**, ingħad ukoll, li biex tirnexxi l-azzjoni ta’ spoll lanqas ma hu mehtieg li l-pusseßsur ikun privat mit-tgawdija tal-haga jew ostakolat b’mod determinant fl-użu tal-haga; hu bizzejjed li jkun imfixkel fil-mod ta’ kif igawdi dik il-haga.

Dan l-istess principju gie enunciat fil-kaz “**Mag. Peter Cordina vs Raymond Aquilina**”, Appell Kummercjal deciz 12 ta’ Dicembru 1988:

“....sabiex tirnexxi l-azzjoni possessorja mhux mehtieg li l-attur ikun sofra privazzjoni totali tal-haga imma bizzejjed li jkun hemm diminuzzjoni tal-pusess, tfixkil fid-drittijiet jew hsara lil min isofri l-ispoll.”

Illi jrid jigi ppruvat ukoll l-ispoll innifsu li jikkonsisti fis-segmenti kif deskrift fis-sentenza **“Joseph Scerri vs Spiridione Falzon”** P.A. 24 ta’ Jannar 1958):-

“Spoll vjolenti huwa kwalsiasi att arbitrarju li jsir bil-forza privata kontra l-volonta` tal-ispoljat; u l-att jkun arbitrarju mhux biss meta jikkostitwixxi reat kontra l-ligi, izda anki meta jigi kompjut arbitrarjament u kontra l-volonta` tal-pussessur, b’mod li jista’ jaghti lok ghall-azzjoni ta’ danni kontra min ikun ghamel dak l-att.”

Sabiex jirrikorri l-element tal-fatt materjali tal-ispoll mhux mehtieg li sabiex dan ikun vjolenti, ikun hemm *vis atrox* jew *vie di fatto* imma bizzejed li jkun hemm nuqqas ta’ kunsens espress jew tacitu ta’ min isofri l-ispoll. Ghalhekk, l-att spoljattiv irid ikun sar kontra l-kunsens tal-possessur. (Ara **“John Mifsud vs John Giordmaina et”**, P.A. deciza fit-23 ta’ April 2012).

Fir-rigward tal-element ta’ *‘spoliatum fuisse’*, gie ritenut ukoll li l-element spoljattiv mhux bilfors jissarraf f’ghemil ta’ tkissir jew qerda ta’ oggett mizmum mill-attur, izda huwa bizzejed li l-ghemil spoljattiv isir kontra r-rieda tieghu jew minghajr ma jithalla jintebah bih. (**Francis Tonna et vs Constantino Borg** P.A. - deciza fl-1 ta’ April 2003).

Hawnhekk, huwa relevanti l-kliem ta’ Pacifici Mazzoni, spoll violent huwa *“qualunque atto arbitrio che per forza privata si compia contro la volontarieta` dello spogliato.”* (Vol.III Sez. 52). **“Emanuel Falzon et vs Michael Vella et”**, P.A. deciz fl-10 ta’ Ottubru 2011.

Applikati dawn il-principji ghall-kaz in ezami, jirrizulta mis-suespost, li l-ewwel element rikjest ghal din l-azzjoni, huwa l-pussess. Illi l-pussess vantat mir-rikorrent hu l-pussess u d-detenzjoni tal-ambjenti fizici u immobiljari tal-ufficini tad-ditta. Il-pretensjoni tieghu f'dan il-kaz hija principalment ir-reintegrazzjoni fil-pussess ta' dawn l-ambjenti fizici tal-ufficini u fil-mobbli. Illi meta fis-seduta tas-26 ta' Novembru 2015, din il-Qorti talbet lid-difensur tar-rikorrent biex jispecifika f'hiex jikkonsistu l-ambjenti fizici li qed jitlob li jigi reintegrat fil-pussess tagħhom, gie sottolineat, li qed jirreferi ghall-ufficini okkupati minn Dingli & Dingli Law Firm. (fol 82). Min-naha l-ohra, l-avukat difensur tal-intimati fis-seduta tat-2 ta' Gunju 2016, ivverbalizza, li n-Nutar Michel Dingli meta kien għadu jipprattika mill-ufficju ta' Dingli & Dingli kellu d-dritt li jdur mal-kumditajiet kollha li jiffurmaw l-ufficju u kellu kamra mnejn jipprattika l-professjoni tieghu (fol 125). Illi dan jirrizulta kkorrobora bhala fatt mix-xhieda f'din il-kawza, fosthom is-segretarji kollha tad-ditta legali. Izda, bhala fatt, jirrizulta wkoll, li l-involvement tan-Nutar Michel Dingli fid-ditta legali Dingli & Dingli Law Firm gie tterminat. Ir-rikorrent stess ipprezenta kopja tal-sms li gie mibghut lilu fis-16 ta' Mejju 2015 minn Dr. Kevin Dingli (fol 142 tal-process). Dr. Kevin Dingli fix-xhieda tieghu ikkonferma li kien bagħat dan l-sms lir-rikorrent. L-sms jistipula li l-intimati kienu dakinar stess tas-16 ta' Mejju 2015 infurmaw lill-MFSA bit-terminazzjoni tal-impieg tieghu mid-ditta legali.

Skont l-e-mail, esebit ukoll bhala Dok KFD-6K (a fol 203) ingħad "If you really sent this e-mail after yesterday's

discussions I want to have nothing further to do with you. For me you are finished." Sussegwentement l-Avukat Dingli baghat e-mail iehor fejn kitiblu "Clear out of my property." Skont ix-xhieda tal-Avukat Dingli "Il-proprieta` tiegħi hija kullimkien minnbarra number 13, l-appartament number 13 ghax dan kien ko-proprieta` bejnu bejni u bejn Dr. Tonio Grech. Il-bqija tal-proprieta` hija proprieta` tiegħi jew mikri għandi."

Jirrizulta mix-xhieda u mid-dokumenti li n-Nutar Dingli ma kienx socju tad-Ditta Legali fiz-zmien tat-terminazzjoni. Aparti l-kwistjoni tal-legalita' o meno ta' socijeta' bejn Avukat u Nutar, jirrizulta minn Dok KFD-8 (fol224) u mill-kopja tal-informazzjoni fuq is-siti web tad-Ditta Legali (KFD-8 a fol 225) li l-attur certament ma kienx socju għajnej minnha. Mejju 2011 u baqa' jissemma biss bhala Nutar fid-ditta. Lanqas huwa mnizzel fil-lista tal-assocjati tad-Ditta Legali. Inghad ukoll, li l-isem tad-ditta kienet għajnej pre-ezistenti għad-dhul tal-attur billi *Dingli & Dingli* kien jirreferi ghall-Avukat Kevin Dingli u ghall-missieru, il-mibki Prokuratur Legali Benedict Dingli. Jirrizulta, izda, li r-rikorrent kien involut f'diversi mansjonijiet ufficjali f'socijetajiet imwaqqfa fil-qasam tas-servizzi finanzjarji li għandhom l-ufficini fl-istess ambjenti in mertu u kien ukoll jircieu sehem mill-profitti. Mix-xhieda tal-Avukat Dingli jirrizulta li dawn is-socijetajiet għandhom relazzjonijiet taht il-kappa ta' Dingli & Dingli Law Firm.

Jirrizulta wkoll mill-assjem tal-provi, li l-avukat difensur tar-rikorrent, Dr. John Mizzi, kien ikkuntattja lill-intimati sussegwentement għad-data tas-16 ta' Mejju 2015, biex jiltaqgħu u jiftehmu dwar kif ir-rikorrent ser jigbor l-affarijiet

u l-ogetti tieghu mill-ufficju. Difatti, huwa kkonfermat mill-partijiet, minghajr l-ebda kontestazzjoni, li kienu ftehmu dwar dan u f'gurnata minnhom, ir-rikorrent kien mar l-ufficju sabiex jigbor l-affarijiet tieghu, kien ha n-nies tal-garr li garrewlu l-oggetti appartenenti lilu. Konsegwentement, ma jistax jinghad li r-rikorrent ma thallie ix jaccedi fl-ufficini biex ikun jista' jigbor hwejgu. Iktar sinifikanti, izda, huwa l-fatt li ma ghamel l-ebda tentattiv biex jidhol fl-ambjenti tad-Ditta biex jahdem wara s-16 ta' Mejju 2016. Effettivamente telaq mill-ufficini fil-15 ta' Mejju 2016 u ma rritorna qatt ghajr biex jigbor hwejgu, professjonal u personali. Din il-kostatazzjoni li tirrizulta ppruvata hija pertinenti ghall-konsiderazzjoni tattieni element tal-azzjoni ta' spoll privileggjat - u cioe', l-ezistenza o meno tal-att spoljatti.

Pussess jew Detenzjoni -

Illi l-ewwel element - il-pussess jew id-detenzjoni-jistabilixxi l-legitimazzjoni attiva ghall-fini ta' din l-azzjoni.

Illi permezz tas-sitt eccezzjoni tagħhom, l-intimati eccipew li kwalunkwe pussess li seta' kellu l-attur kien marbut u kondizzjonat mir-relazzjoni lavorattiva li kienet tezisti bejn il-partijiet, liema relazzjoni intemmet fil-15 ta' Mejju 2015. Jeccepixxu li kellu biss l-uzu tal-ufficju u qatt ma kellu l-pussess tal-ambjenti tad-Ditta Legali fis-sens li trid il-Ligi ghall-fini ta' din l-azzjoni.

Skont l-awturi **Torrente, Pescatore e Ruperto**¹⁴

¹⁴ Codice Civile Annotato p 1047

"La detenzione ha in comune col possesso il potere di fatto sulla cosa (corpus) ma ha diverso l'animus, che per il possessore consiste nel tener la cosa come propria, per l'esercizio delle facolta' corrispondenti a un diritto reale, mentre per il detentore e' costituito dalla intenzione di tenere la cosa a propria disposizione o nel proprio interesse, per l'esercizio di un proprio diritto (detenzione qualificata - ad exemplu l-kaz ta' inkwilin), ovvero nell'interesse altrui o per l'adempimento di un obbligo verso altri (detenzione non qualificata - ad exemplu mandatario)."

Madanakollui, kif mahsub mill-awtur Andrea Torrente¹⁵, "Viene esclusa dalla tutela considerata quel tipo di detenzione che viene detta 'detenzione disinteressata'. Questa figura ricorre nel caso nel quale una persona ha la detenzione per ragioni di servizio (per es. il domestico, ...) o per ragioni di ospitalita'..). Si e' esclusa la legitimazione di queste persone per la natura del fatto temporanea del loro rapporto che hanno con la cosa; se ne subiscono la privazione della detenzione agira' chi e' veramente interessato ..".

Illi l-intimati jishqu li l-okkupazzjoni tal-attur tal-ambjenti tad-Ditta Legali kienet marbuta mal-hajja lavorattiva tieghu f'dawk l-ambjenti. Jissottomettu li l-fatt stess, li hu mar jigbor l-oggetti tieghu bi ftehim mal-intimati, jimplika b'mod car, li hu kkonceda li r-relazzjoni lavorattiva tieghu qed tigi tterminata. Fid-dawl ta' dan, ma jiswiex li r-rikorrent kellu access u l-pussess tal-ufficini, precedentemente għat-terminazzjoni tal-impjieg tieghu, ghaliex ladarba l-impjieg, jew ahjar, ir-relazzjoni lavorattiva giet itterminata, hu ma

¹⁵ Manuale Di Diritto Privato - Giuffre Ed. para 213 a fol 365

jistax jibqa' fil-pussess *sine qua non*. F'dan il-kuntest, tagħmel sens l-ezempju analogu, li ssemmu fin-nota ta' sottomiżjonijiet tal-intimati, ta' segretarja jew impjegat li jiġi tterminat mill-impjieg tieghu, ma jistax jibqa' jivvanta l-pussess sussegwentement għat-terminazzjoni tal-impjieg u ma' jistax jibqa' jivvanta d-dritt residwu li jibqa' jkollu access u pussess ghall-ambjenti tax-xogħol li kien jiffrekwenta.

Illi dan kollu premess, jiġi precizat li fil-fehma ta' din il-Qorti l-attur ma jistax jitqies bhala semplice impjegat tad-Ditta Legali in kwantu jezercita l-professjoni ta' Nutar mill-ufficini u bhala tali, huwa indipendenti u awtonomu fl-ezercizzju tar-responsabbilitajiet professjoni tieghu. Madanakollu din il-Qorti ma tistax tinjora l-fatt li l-presenza tieghu fl-ufficini tad-Ditta Legali Dingli & Dingli kienet marbuta mal-istess Ditta in kwantu hu msemmi fuq is-sit web tad-ditta u x-xogħol u l-prestazzjonijiet tieghu huma marbutin u interkonnessi mal-funzjonament tad-Ditta u mal-immagni li tipprezzena d-Ditta lill-pubbliku. Tant hu hekk li huwa imsemmi fuq is-sit web u jaqdi d-Ditta bix-xogħol notarili tieghu.

Huwa minnu li l-attur huwa wkoll ko-proprietarju ta' wieħed mill-appartamenti mill-hamsa li jifformaw l-ambjenti lavorattivi tad-Ditta Legali Dingli & Dingli (l-appartament numru 13). Izda billi l-appartamenti huma kollha interkonnessi, tqies li l-presenza tieghu fl-ambjenti kollha hija kondizzjonata u soggetta ghall-funzjoni professjoni li kien iwettaq taht il-kappa tad-Ditta Legali.

Ghaldaqstant, dan kollu premess tqies li l-element tal-pussess jew tad-detenzjoni rikjesti mil-ligi ma jissusistix in kwantu li d-detenzjoni tal-attur kienet wahda marbuta mal-hajja lavorattiva tieghu fid-Ditta li giet itterminata fil-15 ta' Mejju 2015 u accettata mill-istess rikorrent.

L-Att Spoljattiv- it-Tieni Element.

Madankollu, l-pern kollu tal-kaz in kwistjoni, anke *in vista* tal-eccezzjonijiet sollevati fil-mertu, hu li jrid jigi mistharreg jekk kienx hemm l-egħmil spoljattiv kif qed jigi allegat mir-rikorrent. Illi minn analizi u stharrig tal-atti tal-kaz, ma jistax jigi identifikat l-att spoljattiv li r-rikorrent qed jallega li ssubixxa. L-e-mail mibghut mill-Avukat Dingli fejn jghidlu "*for me you are finished*" kif ukoll il-kliem "*Clear out of my property*" certament ma jikkwalifikawx bhala agir spoljattiv li materjalment jippriva lill-possessur mill-pussess jew detenzjoni tieghu. Ir-rikorrent sostna li Dr. Kevin Dingli heddu biex ma jersaqx izjed lejn l-ufficini . Dr. Kevin Dingli fix-xhieda tieghu, ikkonferma li kien qal dan il-kliem lir-rikorrent f'okkazjoni minnhom, u zied ighid li ma kienx soltu l-karatru tieghu li jagħmel hekk, izda ghax kien irabbjat għar-rikorrent. Jirrizulta li r-rikorrent lanqas kien sejjjer biex jidhol lejn l-ufficju meta intqalu dawn il-kliem imma kien miexi lejn direzzjoni ohra. Izda, anke dan il-kliem *per se*, certament ma jammontax għal agir vjolenti jew klandestin li jista' jammonta għal spoll billi fic-cirkostanzi kollha ta' dan il-kaz, l-attur ma jistax jitqies li gie spusseßat materjalment minhabba fihom u lanqas intqalu meta kien ser jittenta jidhol fl-ufficini.

Illi jirrizulta li kien hemm ftehim bejn il-partijiet sabiex ir-rikorrent jigbor l-effetti kollha tieghu, professionali u personali mill-ufficini, u hekk ghamel tant li ha n-nies tal-garr ghal dan l-iskop u kien hu li organizza l-garr. Ir-rikorrent kien evasiv meta gie mistoqsi jekk garrx l-affarijiet kollha tieghu mill-ufficini izda ma jirrizultax li minn dak iz-zmien identifika xi oggetti ohra lill-intimati. L-intimati, da parti taghhom, xehdu li ha kollox.

Għalhekk sewwa jargumentaw l-intimati li r-rikorrent telaq mill-ufficini u din il-Qorti ma tista' tidentifika l-ebda agir vjolenti jew klandestin da parti tal-intimati, li bih ir-rikorrent gie spoljat minhabba xi azzjoni fizika da parti tal-intimati. Hawnhekk, b'referenza għal dak sostnut fil-hames eccezzjoni tal-intimati, jigi dedott, li huwa minnu li fl-istess rikors promotur, fl-24, is-16 u t-18 il-paragrafi, ir-rikorrent stess ikkonferma li hu mar biex jigbor l-affarijiet mill-ufficju bl-intendiment, li ma jergax jirritorna lura, tant li kkonferma fix-xhieda tieghu li anke gabar ic-certifikati fil-gwarrnic ta' nutar. Illi ma jregix l-argument sottomess fin-nota ta' sottomissionijiet tar-rikorrent, li l-motiv u l-gustifikazzjoni ta' l-ispoljatur m'għandhomx jigu kkunsidrati f'ghemil spoljattiv, ghaliex dak necessarju hu li jigi identifikat hu l-ghemil spoljattiv innifsu. *In vista*, tas-suespost, jigi dedott, li nonostante l-access u l-pusseß tal-ufficini, kif vantat da parti tar-rikorrent precedentement għat-terminazzjoni tal-impieg tieghu mill-fatti u mir-rizultanzi tal-kaz, ma jirrizultax li gie mnezza mill-pusseß bl-ebda att spoljattiv. Għalhekk, huwa manifestament car li l-element ta' *spoliatum fuisse* huwa karenti.

Fil-kaz taht ezami, ma jidhirx li hemm kontestazzjoni dwar it-tielet element, konsistenti fit-terminu ta' xahrejn. Il-kaz odjern gie istitwit fil-15 ta' Gunju 2015, fi zmien xahar mit-terminazzjoni tal-imprieg tar-rikorrent, u cioe` minn meta waqaf jattendi l-ufficju. Difatti, dan huwa msemmi fir-raba' eccezzjoni tal-intimati, tant mhuwiex fatt ikkontestat. Izda, sabiex azzjoni ta' spoll tirnexxi iridu jikkonkorru t-tlett elementi, li f'dan il-kaz ma jissusistux.

Ghaldaqstant, *in visto ta' dan kollu premess ladarba t-tlett elementi kostituttivi ta' din l-azzjoni ma jikkonkorrx, din il-Qorti ser tirrespingi t-talbiet tar-rikorrent u kwindi tilqa' r-raba' l-hames, is-sitt u seba' eccezzjonijiet tal-intimati.*

Eccezzjonijiet Rimanenti Sollevati

It-Tieni Eccezzjoni

Illi gew esebiti serje ta' e-mails, korrispondenza u dokumenti sabiex juru li d-dizgwid ma' Dr. Michel Dingli kien ilu sejjer mill-2011. Dok KFD3G - sa Dok KFD6M (fol 162-209). Difatti, gie kkonfermat fix-xhieda li r-rikorrent kien telaq mill-ufficju diga fl-2011, izda kien wera x-xewqa li jerga' jidhol jahdem mad-ditta legali, u wara laqgha u tahdidiet mieghu, kien rega' dahal jahdem mad-ditta. Izda, l-indagini tal-Qorti fil-kaz in materja hija limitata u skarna u l-Ligi tagħna ma tagħti ebda lok għal ebda indagini ohra barra minn dik li tistabilixxi (a) il-fatt ta' pussess/detenzjoni u (b) il-fatt ta' spoll. Għalhekk, fil-kaz in ezami, ix-xhieda kollha u d-dokumenti kollha f'dan ir-rigward mhumiex ta' relevanza ghall-kaz in dizamina, specifikatament għall-

ezami tal-elementi rikjesti ghall-*actio spolii*. Riferibbilment għat-tieni eccezzjoni, fejn gie sostnut, li l-kawza odjerna hija bbazata fuq *causa illecita stante*, li r-rikkorrent bhala nutar ma jistax jigi reintegrat fl-ufficju legali format minn avukati, hija materja li ma timpingix fuq il-kaz ta' spoll per se. Jirrizulta minn Dok KFD8 a fol 229 *et sequens*, jidher manifestament car lil Dr. Michel Dingli ma kienx socju fid-ditta legali, izda kien jahdem u jassisti fid-ditta legali bhala Nutar. Dan huwa wkoll fatt korrobrat fil-provi, fix-xhieda ta' Ersilia Camilleri, li qalet wara li kien inqala' d-dizgwid bejn l-intimati u r-rikkorrent, hu ma baqax socju, izda, fil-website tad-ditta kien jidher biss bhala nutar. Din hija materja kompletament distinta mill-kaz odjern kif istitwit, li hu kaz ta' spoll. Hija kwistjoni separata li tirrikjedi stharrig jekk huwiex ammissiblli li nutar ikun jiforma parti minn ditta ta' avukati bhala socju flimkien magħhom. Izda, din il-kwistjoni certament ma timpingix fuq id-determinazzjoni jekk kienx hemm spoll u jekk jissussistux l-elementi rikkesti mil-ligi ghall-*actio spolii*. L-istess intimati, fl-ghaxar paragrafu tan-nota ta' sottomissionijiet tagħhom sostnew li m'hemmx htiega ta' pronunzjament dwar din l-eccezzjoni.

Għaldaqstant, din il-Qorti mhijiex ser tindaga ulterjorment dwar din il-kwistjoni, kwindi tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni eccezzjoni tal-intimati.

It-Tielet Eccezzjoni

B'referenza għat-tielet **eccezzjoni**, qed issir il-kawza kontra l-intimati f'isimhom proprju u bhala membri ta' Dingli & Dingli Law Firm. Illi huwa minnu li att spoljattiv jigi

kommess minn persuni fizici, madankollu kif inhu bil-wisq pacifiku, l-azzjoni ta' spoll hija esperibbli kontra l-awtur ta' l-ispoli kif ukoll kontra l-komplici tieghu fosthom il-mandanti li jkunu nkarigawh. (**Vol. XXXII P I p 451; Vol. XXVIII P I p 188**).

Illi din il-Qorti tirreferi ghal dak ritenut fil-gurisprudenza fir-rigward ta' kumpannija:

*"Kull min jikkonkorri fil-kommissjoni ta' l-illecitu kien azzjonabbli u dan personalment. Kien ghalhekk, li ssocjeta` kienet azzjonabbli tramite d-diretturi tagħha jekk jigi ritenut li kienet konsapevoli ta' dak li kellu jsehh u li fil-fatt sehh u allura kienet kompartecipi fl-att delittwuz. Kien ukoll azzjonabbli min effettivament iwettaq l-illecitu li, fl-ahjar ipotezi għalihi, seta' biss jigi kkonsidrat bhala l-mandatarju li agixxa fl-interess tal-mandant espress jew tacitu li uzufruwixxa mill-att illecitu li għalihi l-istess mandatarju kellu jigi wkoll tenut personalment responsabbi." (Ara **Dimitry Orlov et vs Edward Pavia proprio et nomine**, Qorti tal-Appell deciza fl-14 ta' Jannar 2002).*

Illi fil-kaz odjern, l-intimati huma citati bhala membri ta' Ditta Legali li hija azzjonabbli tramite l-involvement dirett tagħhom bhala socji.

Għalhekk, din l-eccezzjoni tal-intimati ma tregix. Tichad it-tielet eccezzjoni tal-intimati.

Is-Seba' Eccezzjoni

Rigward is-seba' eccezzjoni din qed tintlaqa' limitatament fuq l-aspett li l-kuncett legali ta' spoll ma jistax iregi, ghax hu marbut ma' spoll ta' hwejjeg u mhux spoll minn sehem ta' "partnership", kif allegat fir-rikors, kif ukoll li meta r-rikorrent mar biex igorr l-oggetti personali tieghu, hu nghata l-opportnita` li jiehu l-files kollha fizici u/jew elettronici. Rigward it-tieni aspett tas-seba' eccezzjoni, kif diga enunciat, din il-Qorti mhux ser tesprimi ruhha dwar il-fatt li r-rikorrent bhala nutar ma jistax ikun imsieheb ma' grupp ta' avukati, *stante* li din il-materja hija estranea għall-vertenza in ezami li titratta biss l-*actio spolii*.

III. KONKLUZJONI.

Illi għalhekk għal dawn il-motivi, din il-Qorti **taqta'** u **tiddeciedi** billi filwaqt li tastjeni milli tiehu konjizzjoni tat-tieni eccezzjoni sollevata, u tichad is-seba' *eccezzjoni in parte* kif spjegat fis-sentenza, tiddisponi mill-eccezzjonijiet rimanenti tal-intimati billi tilqa' l-istess u tichad it-talbiet tar-rikorrent.

L-ispejjez jithallsu mir-rikorrent.

Moqrija.

**Onor. Imhallef Lorraine Schembri Orland
LL.D., M.Jur.(Eur.Law), Dip.Trib.Eccles.Melit.
30 ta' Ottubru 2018**

**Josette Demicoli
Deputat Registratur
30 ta' Ottubru 2018**